

ទូរសព្ទបាក់ម៉ោង

ទូរសព្ទបាក់ម៉ោងដើម្បីកែងករងជំនាញករប់
គ្រប់សំខាន់សំខាន់នាមដាច់បានការប្រើប្រាស់ជាពេលវេលា
ក្រសួងសំគាល់សំគាល់នាមដាច់បានការប្រើប្រាស់ជាពេលវេលា
ក្រសួងសំគាល់សំគាល់នាមដាច់បានការប្រើប្រាស់ជាពេលវេលា

គ្រឿងអំពើការប្រើប្រាស់សម្រាប់ កុំវិតជាមួយក្នុងការបង្កើតរឹងក្នុងការបង្កើតរឹង

ទីក្រុងការបង្កើតរឹងក្នុងការបង្កើតរឹង
គ្រឿងអំពើការប្រើប្រាស់សម្រាប់ក្នុងការបង្កើតរឹង
ក្នុងការបង្កើតរឹងក្នុងការបង្កើតរឹង

คำนำ

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยเฉพาะใน 5 จังหวัดภาคใต้ ผู้อันดามัน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดยะลา พัทุมธานี ภูเก็ต ตรัง และระนอง นับว่าเป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันและแหล่งอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ประกอบกับ คลื่นร้อนมันตีเมืองตีเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ผู้อันดามัน ได้กำหนดให้จังหวัดยะลาเป็นเมืองแห่งปาล์มน้ำมัน และเพื่อให้การพัฒนาปาล์มน้ำมันมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จังหวัดยะลาจึงได้มอบหมายให้คุนย์ลั่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดยะลา (พีชสวน) จัดตั้งโรงเรียนปาล์มน้ำมันเพื่อเกษตรกร จังหวัดยะลา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 คุนย์ฯ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก จังหวัดยะลา ให้จัดฝึกอบรม หลักสูตร “การผลิตปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร” ให้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและผู้สนใจทั่วไป เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการปาล์มน้ำมัน เพิ่มมากขึ้น

คุนย์ลั่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดยะลา (พีชสวน) จึงได้จัดทำเอกสาร ฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการฝึกอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านปาล์มน้ำมันสู่เกษตรกร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและผู้สนใจทั่วไป สามารถใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติ ดูแลรักษาสวนปาล์มน้ำมันให้มี ประสิทธิภาพต่อไป

นายสมชาย บริพันธุ์

ผู้อำนวยการคุนย์ลั่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดยะลา (พีชสวน)

เมษายน 2555

สารบัญ

หน้า

ประวัติปาล์มน้ำมัน	1
ข้อพิจารณาในการปลูกปาล์มน้ำมัน	2
พื้นที่	3
ลักษณะของพื้นที่คุณภาพต่ำ	4
ข้อพิจารณาในการเลือกซื้อปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี	5
แหล่งปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี	6
การเตรียมพื้นที่	6
การทำร่องระบายน้ำ	7
การวางแนวปลูก	8
การปลูกซ้อม	10
การใส่ปุ๋ย	11
การปลูกพืชคลุมดิน	15
การให้น้ำ	16
ธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับปาล์มน้ำมัน	16
โรคปาล์มน้ำมัน	22
แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน	23
สัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน	25
การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน	26
อุปกรณ์เก็บเกี่ยว	26
สรุป	28
เอกสารอ้างอิง	30

ประวัติปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมัน เป็นพืชที่มีลินินกำเนิดในทวีปแอฟริกาเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว อายุ
ขึ้น芽กว่า 100 ปี แต่ที่ปลูกเป็นการค้า เมื่ออายุประมาณ 25-30 ปี ก็จะถูกโค่นทิ้ง เนื่องจาก
ให้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า พระยาประดิพัทธ์ภูนาล ได้นำปาล์มน้ำมันเข้ามาปลูกในประเทศไทย
เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2473 โดยปลูกเป็นไม้ประดับที่สถานีทดลองยางคงหงส์ จังหวัดสงขลา
และสถานีกิจกรรมพลวิ จังหวัดจันทบุรี แต่เริ่มมีการส่งเสริมให้ปลูกเป็นพื้นที่ใหญ่จริงๆ ในปี
พ.ศ.2511 ที่นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้จังหวัดสตูล พื้นที่ประมาณ 20,000 ไร่ จากนั้น
มีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่ง ปี พ.ศ.2550 ประเทศไทยมีพื้นที่
ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 3.14 ล้านไร่ ผลผลิต 7.27 ล้านตัน

ข้อพิจารณาในการปลูกป่าล้มน้ำมัน

สิ่งสำคัญในการเริ่มต้นปลูกป่าล้มน้ำมันที่ดี ต้องพิจารณาถึงสภาพภูมิอากาศ สภาพพื้นที่ ลักษณะดิน การขันส่ง และที่สำคัญมาก คือต้องเลือกพันธุ์ดี มีการบำรุงรักษาที่ถูกต้อง

สภาพภูมิอากาศ

อุณหภูมิที่เหมาะสมในการปลูกป่าล้มน้ำมันอยู่ในช่วง $20 - 30^{\circ}\text{C}$ ปริมาณแสงแดด อย่างน้อยวันละ 5 ชั่วโมง และมีความชื้นสัมพัทธ์ของบรรยากาศในรอบปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 75% มีการกระจายของน้ำฝนสม่ำเสมอประมาณ $1,800 - 2,000$ มิลลิเมตรต่อปี ต้องไม่มีสภาพแล้งเกิน 3 เดือน และไม่มีลมพายุที่รุนแรง

สภาพพื้นที่

สภาพดินที่เหมาะสม คือ ดินร่วนเหนียวถึงดินเหนียว มีความลึกของชั้นหน้าดินมากกว่า 75 เซนติเมตร อุ่มน้ำได้ดี ระดับน้ำใต้ดินลึก $75 - 100$ เซนติเมตร มีธาตุอาหารสูง มีความเป็นกรดอ่อน pH $4.0 - 6.0$ สูงกว่าระดับน้ำทะเลไม่เกิน 500 เมตร มีความลาดชันไม่เกิน 12% พื้นที่ไม่มีน้ำท่วมชั้ง มีการระบายน้ำดีถึงปานกลาง

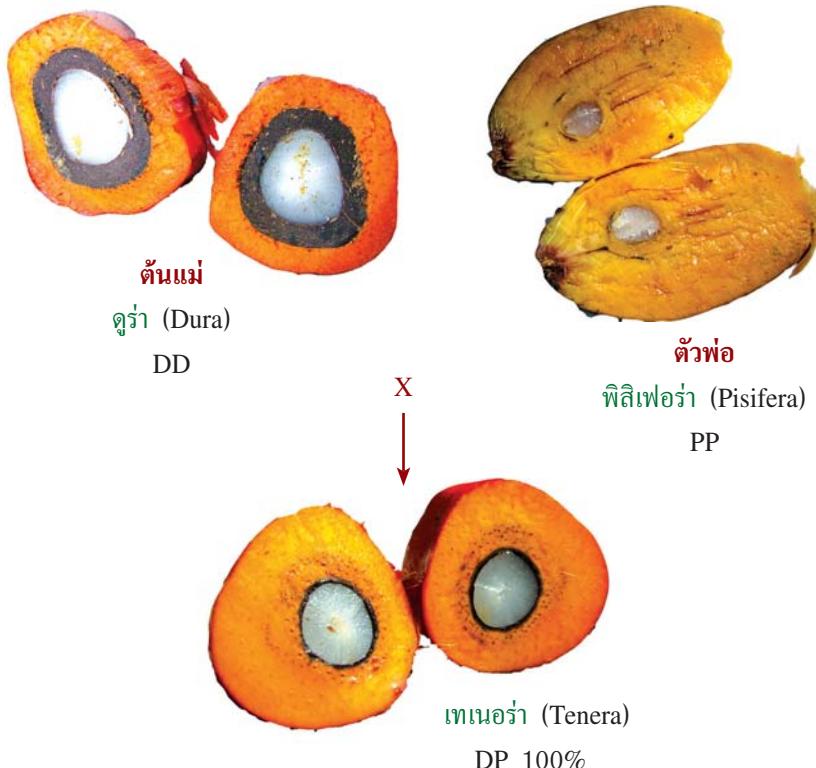
การขันส่ง

การขันส่งผลผลิตทะลายป่าล้มน้ำมันสู่โรงงานมีความสำคัญมาก เนื่องจากจำเป็น ต้องส่งทะลายป่าล้มน้ำมันเข้าสู่โรงงานสกัดน้ำมันป่าล้มอย่างรวดเร็ว (ไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง) จึงควรปลูกป่าล้มน้ำมันห่างจากโรงงานสกัดน้ำมันป่าล้มไม่เกิน 120 กิโลเมตร และมีการคมนาคมขนส่งสะดวก

พันธุ์

พันธุ์ที่แนะนำให้ปลูกเป็นการค้าในปัจจุบัน คือ พันธุ์เทเนอร่า (Tenera) เป็นพันธุ์ผสมระหว่างพันธุ์ดูร่ากับพันธุ์พิสิเฟอร่า โดยใช้พันธุ์ดูร่าเป็นพันธุ์แม่ และพันธุ์พิสิเฟอร่า เป็นพันธุ์พ่อ พันธุ์เทเนอร่ามีภาระบาง ($0.5 - 4$ มิลลิเมตร) และมีน้ำมันต่อน้ำหนักทะลายประมาณร้อยละ $22 - 25$ มีทะลายดกกว่าพันธุ์ดูร่า เนื่องจากพันธุ์เทเนอร่ามีคุณสมบัติ คือ มีภาระบาง ได้น้ำมันจากส่วนเปลือกนอกมากกว่าพันธุ์ดูร่าประมาณร้อยละ 25 จึงมักนิยมปลูกเป็นการค้า ลักษณะผลเดิบสีดำเมื่อสุกเปลือกนอกมีสีเข้ม ภาระบาง ให้น้ำมันสูง

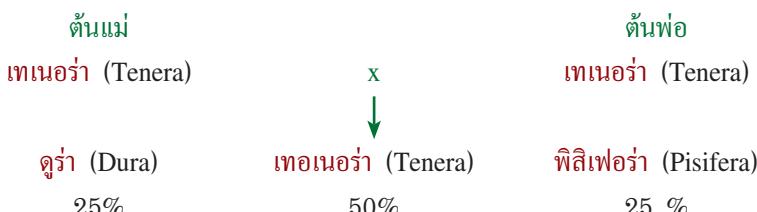
การถ่ายทอดทางพันธุกรรม ของพันธุ์เกาเนร่า

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี จะให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดีให้ผลผลิตสม่ำเสมอตลอดปี ขายได้ราคาดี เป็นที่ต้องการของโรงงาน

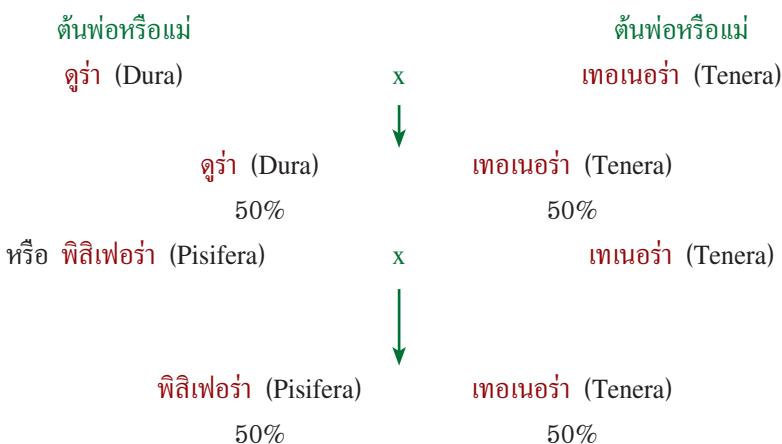
ปาล์มน้ำมันคุณภาพต่ำ (พันธุ์ไม่ดี) เมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพต่ำ ได้จากการผสมระหว่างพ่อและแม่พันธุ์ที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกสายพันธุ์ หรือได้จากการผสมพันธุ์แบบไม่มีการควบคุมการผสมพันธุ์ เช่น ต้นกล้าที่งอกบริเวณใต้โคนต้น

ลักษณะของพันธุ์คุณภาพต่ำ มี 2 แบบ ดังนี้

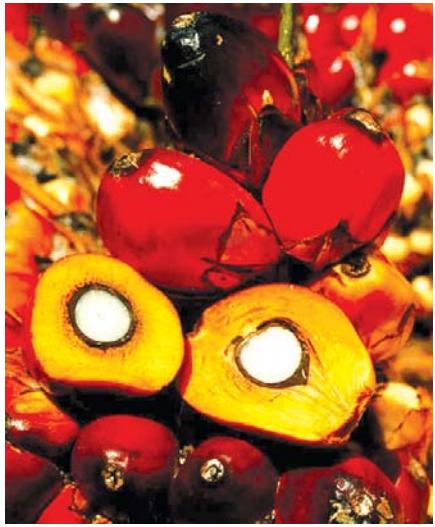
แบบที่ 1

แบบที่ 2

ความเสียหายเมื่อปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพต่ำ คือ ผลผลิตทะล้ายปาล์มสุดลดลง 15 – 50 % และน้ำมันปาล์มดิบลดลง 35 – 55 %

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี

ปาล์มน้ำมันพันธุ์คุณภาพต่ำ

ข้อพิจารณาในการเลือกซื้อปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี

1. เป็นปาล์มน้ำมันพันธุ์คุณภาพสมเหตุสมควร (DxP)
2. ซื้อจากแหล่งที่เชื่อถือได้ มีหนังสือรับรองจากการ
3. เลือกต้นที่สมบูรณ์ ลักษณะดี ไม่มีอาการผิดปกติ
4. มีข้อมูลเบื้องต้นในด้านการให้ผลผลิตที่ดี และสม่ำเสมอ
5. มีประวัติพันธุ์ (Breeding Programme) อย่างชัดเจน
6. มีแหล่งที่ผลิต (ที่มา) ของเมล็ดพันธุ์ที่เชื่อถือได้
7. ต้นกล้าปาล์มน้ำมันควรมีอายุหรือขนาดเหมาะสมตามความต้องการของเกษตรกร เช่น ถ้าปลูกทันทีควรมีอายุ 8-12 เดือน ถ้าซื้อต้นกล้าเลี้กเพื่อนำไปปลูกดูแลก่อน ควรซื้อุุ่งขนาดเล็กที่มีอายุกล้า 2 – 4 เดือน

แหล่งปัจมันน้ำมันพันธุ์ดี

การเลือกซื้อปัจมันน้ำมันพันธุ์ดี ควรพิจารณาปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้

1. ซื้อจากกรมวิชาการเกษตร หรือจากบริษัทที่กรมวิชาการเกษตรรับรองว่าเป็นแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้

2. ซื้อจากผู้จำหน่ายพันธุ์ที่มีแหล่งที่เดียวจำหน่ายให้ส่วนราชการมาก่อน หรือซื้อจากบริษัทที่ทางราชการรับรอง

3. ซื้อจากผู้จำหน่ายพันธุ์ที่มีพื้นที่ปลูกและโรงงานอยู่ในพื้นที่อย่างมั่นคงควรเป็นการยืนยันว่ามีบริการหลังการขายหรือมีจุดรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่องได้

4. ซื้อจากบริษัท หรือผู้ค้าพันธุ์ปัจมันน้ำมัน ที่กระทำเป็นอาชีพโดยมีนักวิชาการเกษตรควบคุมการปฏิบัติอย่างถูกหลักวิชาการ และมีการรับรองหรือประกันคุณภาพพันธุ์ปัจมันน้ำมันเป็นลายลักษณ์อักษร

5. ในกรณีที่ไม่สามารถหาซื้อได้ตามข้อ 1-4 ควรสอบถามจากเพื่อนบ้านที่ปลูกปัจมันน้ำมันพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตแล้ว ว่าซื้อมาจากแหล่งใด แล้วพิจารณาตามข้อง้างเกตในการคัดเลือกซื้อปัจมันน้ำมันพันธุ์ดี

6. เกษตรกรควรขอหนังสือรับรองพันธุ์จากผู้ขายและเก็บหนังสือรับรองพันธุ์ ตลอดจนเก็บหนังสือลักษณะการซื้อขายหรือใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน

อย่างไรก็ได้เกษตรกรที่มีความประสงค์จะปลูกปัจมันน้ำมัน ควรมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ขณะที่เตรียมพื้นที่เพาะปลูกควรติดต่อสั่งซื้อพันธุ์ปัจมันน้ำมันไว้ด้วยเพื่อให้ได้ทันเวลาตามต้องการ

การเตรียมพื้นที่

การเตรียมพื้นที่ปลูกปัจมันน้ำมันตั้งแต่บุกเบิกพื้นที่ ปรับสภาพพื้นที่ สร้างถนนทางระบายน้ำ วางแนวปลูก ปลูก และปลูกซ่อน การจัดระบบต่างๆ ในแปลงปลูกให้เหมาะสม และปลูกปัจมันน้ำมันพันธุ์ดีจะทำให้ปัจมันน้ำมันสามารถเจริญเติบโตได้ดี และให้ผลผลิตสูงอย่างต่อเนื่อง

ก่อนปลูกปัจมันน้ำมัน ควรเตรียมการอย่างน้อย 1 ปี และเตรียมพื้นที่ในช่วงฤดูแล้ง

ประมาณเดือนธันวาคม–เมษายน โดยโคนและกำจัดต้นไม้ออกจากแม่น้ำ ไกพรวนปรับพื้นที่ให้เรียบร้อยตลอดจนสร้างถนนและทางระบายน้ำไว้ด้วย

การสร้างถนนและทางระบายน้ำ เป็นสิ่งจำเป็นมากในการจัดการ เพื่อใช้ในการเข้าปฏิบัติงานการดูแลรักษาและเก็บผลผลิต ควรพิจารณาดังนี้

1. ถนนใหญ่ ความกว้างประมาณ 6 เมตร และกว้าง 2 สายต่อ 1 แปลงใหญ่ คือ ด้านหน้าและด้านหลังแปลง ควรอยู่ห่างกันประมาณ 1 กิโลเมตร

2. ถนนเข้าแปลง เชื่อมจากถนนใหญ่ เพื่อขนส่งวัสดุการเกษตรและผลผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน ความกว้างประมาณ 4 เมตร ควรห่างกันประมาณ 500 เมตร

3. ร่องระบายน้ำ จำเป็นสำหรับพื้นที่ปลูกซึ่งมีสภาพเป็นที่คุ่มและมีน้ำท่วม ควรทำพร้อมกับการตัดถนน

การกำรร่องระบายน้ำ

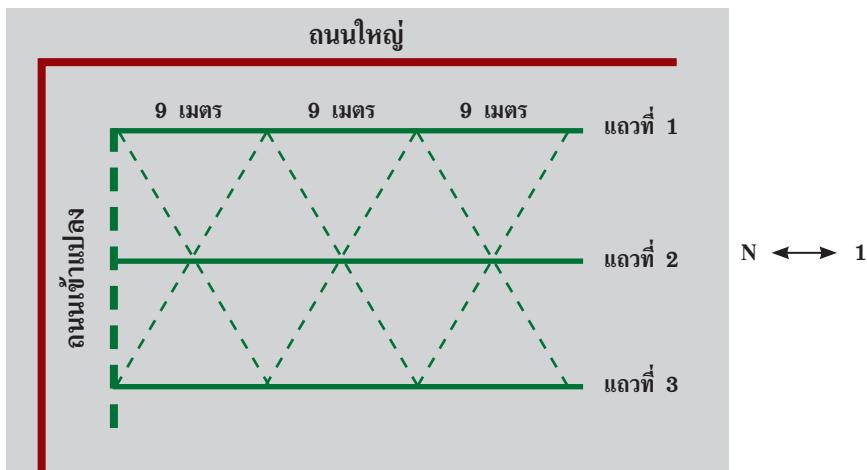
ร่องระบายน้ำมี 3 ประเภท คือ

- ร่องระบายน้ำในแปลง ทำทุกๆ แควของปาล์มน้ำมัน
- ร่องระบายน้ำรวม สร้างขนาดไปกับถนนเข้าแปลง เชื่อมระหว่างร่องระบายน้ำในแปลงกับร่องระบายน้ำใหญ่
- ร่องระบายน้ำใหญ่ สร้างขนาดไปกับถนนใหญ่ รับน้ำจากร่องระบายน้ำรวม และระบายน้ำออกสู่แหล่งน้ำอื่นๆ

การวางแผนปูลูก

หลังจากเตรียมพื้นที่ ตัดถนนและทางระบายน้ำแล้ว จึงวางแผนการปูลูก โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับการทำงาน การระบายน้ำ ความลาดเทของพื้นที่ ทิศทางของแสงแดด เพื่อให้ปัลมน้ำมันได้รับแสงแดดมากที่สุด เพื่อให้ใบได้มีกระบวนการสังเคราะห์แสง ระยะปูลูกที่เหมาะสมของปัลมน้ำมันเป็นปัจจัยสำคัญ ถ้าปูลูกห่างหรืออีกเกินไปจะมีผลทำให้ผลผลิตลดลง ควรปูลูกปัลมน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า เพราะใช้ประโยชน์ในที่ดินได้เต็มที่ และหลักเป็นฐานอยู่ในแนวทิศเหนือ ใต้ แคล้วที่ใกล้กันจะปูลูกกึ่งกลางเป็นระยะยอดของสามเหลี่ยมด้านเท่า และการขัดระยะการปูลูก $9 \times 9 \times 9$ เมตร เป็นที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากทำให้ต้นปัลมน้ำมันได้รับแสงมากและผลผลิตที่ได้มีจุดคุ้มทุนและมีรายได้มากที่สุด

การวางแผนปูลูกปัลมน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า $9 \times 9 \times 9$

ฤทธิ์ ฤทธิ์ที่เหมาะสมในการปลูกป่าลมน้ำมัน คือ ต้นฤทธิ์ ประมาณเดือน พฤษภาคม-มิถุนายน ควรปลูกเมื่อฝนเริ่มตกแล้ว เพราะดินจะมีความชื้นเพื่อให้ต้นกล้าได้มีเวลาตั้งตัวในแปลงได้นาน

หลุมปั๊ก เมื่อวางแผนปั๊กและปักไม้เป็นเครื่องหมายแล้ว ชุดหลุมขนาดกว้าง x ยาว x สูง = 45 x 45 x 35 เซนติเมตร เป็นรูปตัวยู โดยให้หัวดินที่ปักไม้เป็นจุดกลางหลุม เพื่อจะได้ระยะปั๊กที่เป็นระเบียบ ชุดดินชั้นบนและชั้นล่างแยกกัน เมื่อขุดหลุมแล้วควรตากไว้ประมาณ 10 วัน ก่อนนำต้นกล้ามาปั๊ก

การปลูกอย่างอุปกรณ์ที่ทำให้การเจริญเติบโตของต้นปาล์มน้ำมันดี และให้ผลผลิตสูง อายุกล้าที่มีอายุน้อยเกินไปจะทำให้การซักการเจริญเติบโตและอ่อนแอก่อต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ สำหรับต้นกล้าที่มีอายุมากเกินไปจะมีกระบวนการเจริญเติบโต และผลผลิตช้าและไม่สะดวกในการขันย้ายบางครั้งไม่สามารถใช้ต้นกล้าที่มีอายุเท่าที่กำหนดได้ เราสามารถแก้ไขโดยถัดต้นกล้าอายุเกิน 12 เดือน ควรตัดใบบางส่วนทึบบ้าง และระวังอย่าให้รากอบซ้ำจากการขันย้ายมากนัก ก่อนปลูกควรใส่รือคพอสเฟต อัตรา 250 กรัมต่อลุม และคลุกเคล้ากับดินกับปุ๋ย เพื่อป้องกันการสัมผัสของรากโดยตรง จากนั้นนำอุปกรณ์ติดต่อกันจากต้นปาล์มน้ำมันอย่างระมัดระวังอย่าให้ก้อนดินแตกโคนเด็ดขาด จะทำให้ต้นกล้าชำรุด การเจริญเติบโตได้ ควรประกอบต้นกล้าอย่างระมัดระวังแล้ววางลงในหลุมปลูก ใส่ดินทับบนลงกับหลุมแล้วจึงใส่ดินชั้นล่างตามลงไป ทั้งนี้ เมื่อนำต้นกล้าวางลงในหลุมแล้วจึงอัดดินให้แน่น ปลูกเสร็จแล้วโคนต้นกล้าจะอยู่ระดับเดียวกันกับระดับดินเดิมของแปลงปลูก

การปลูกซ้อม

ควรทำการปลูกซ้อมให้เร็วที่สุด หลังจากปลูกลงแปลงจริง เพื่อป้องกันปัญหา ควรสำรองต้นกล้าไว้สำหรับปลูกซ้อมประมาณร้อยละ 5 ของต้นกล้าที่ต้องการใช้ปลูกจริง สำหรับการปลูกทดลองแทนต้นที่ตาย โรคแมลงทำลายหรือต้นที่มีลักษณะผิดปกติ ภายหลังการปลูกโดยดูแลรักษาต้นกล้าไว้ในถุงพลาสติกสีดำขนาด 18×24 นิ้ว ต้นกล้าจะมีอายุระหว่าง 14×20 เดือน ทั้งนี้เพื่อให้ต้นกล้าที่นำไปปลูกซ้อมมีขนาดทัดเทียมกับต้นกล้าในแปลงปลูกจริง

การปลูกซ้อมแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

- ปลูกซ้อมหลังจากการปลูกในแปลงประมาณ 1 – 2 เดือน เป็นการปลูกซ้อมเนื่องจาก การกระแทกกระเทือนตอนขยับปลูกหรือเกิดจากความแห้งแล้งหลังปลูกอย่างรุนแรง
- ปลูกซ้อมหลังจากการย้ายปลูก 6 – 8 เดือน ไม่ควรเกิน 1 ปี เป็นการปลูกซ้อม ต้นกล้าที่มีลักษณะผิดปกติ เช่น ต้นมีลักษณะทรงสูง โตเร็ว ผิดปกติ ซึ่งเป็นลักษณะของต้นตัวผู้

การใส่ปุ๋ย

เนื่องจากปาล์มน้ำมันเป็นพืชยืนต้นที่ปลูกง่าย เจริญเติบโตเร็วและให้ผลผลิตสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับพืชน้ำมันชนิดอื่นๆ ดังนั้นจึงต้องการธาตุอาหารและน้ำในปริมาณมาก เพื่อเลี้ยงส่วนต่างๆ ของลำต้น ใบ และผลผลิต การจัดการปุ๋ยที่ถูกต้องเหมาะสมจะเป็นการเพิ่มผลผลิตเพื่อนำไปสู่ป้าหมายของเกษตรกร คือ กำไรสูงสุด การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันในระยะต่างๆ จะเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่าง เช่น ปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินเดิม ชนิดของปุ๋ย อัตราการใส่ปุ๋ย และราคาน้ำปุ๋ย สำหรับอาการขาดธาตุอาหาร ที่สังเกตได้ด้วยตาเปล่า ก็เป็นข้อพิจารณาอย่างหนึ่งสำหรับการใส่ปุ๋ย

อัตราการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันในแต่ละพื้นที่นั้นแตกต่างกัน แต่มีหลักสำคัญ คือ

1. ใส่ในช่วงที่ปาล์มน้ำมันต้องการ
2. ใส่บริเวณที่รากปาล์มน้ำมันดูไปใช้ได้มากที่สุด

ควรใส่ปุ๋ยเมื่อдинมีความชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่เมื่อแล้งจัดหรือฝนตกหนัก ในปีแรกหลังจากปลูกควรใส่ปุ๋ย 4-5 ครั้ง ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ควรใส่ปุ๋ย 3 ครั้ง/ปี ช่วงที่เหมาะสมในการใส่ปุ๋ยคือ ต้นฝน กลางฝน และปลายฝน ตั้งแต่ปีที่ 5 ขึ้นไป อาจพิจารณาใส่ปุ๋ยเพียงปีละ 2 ครั้ง ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม

การແນ່ງໄສ່ປູ້ຍ (ອັດຕາທີແນະນຳ)

ເມື່ອແນ່ງໄສ່ 3 ຄວັງປີ ແນະນຳໃຫ້ສັດສ່ວນ 50 : 25 : 25 ໄສ່ຕັ້ນຝານ ກລາງຝານ ແລະ ປລາຍຝານ

ເມື່ອແນ່ງໄສ່ 2 ຄວັງປີ ໃຫ້ສັດສ່ວນ 60 : 40 ໄສ່ຕັ້ນຝານແລະ ປລາຍຝານ ຕາມລຳດັບ

ຊ່ວງຕັ້ນຝານ ດືກ ປະມາມເດືອນພຸດຍການ – ມີຄຸນາຍຸນ

ຊ່ວງກລາງຝານ ດືກ ປະມາມເດືອນກຣກງາມ – ກັນຍາຍຸນ

ຊ່ວງປລາຍຝານ ດືກ ປະມາມເດືອນຕຸລາກາ – ພຸດຈິກຍາຍຸນ

การใส่ปุ๋ยสำหรับปลูกน้ำมันอายุต่างๆ

อายุ (ปี)	เดือนที่ใส่ปุ๋ย (หลังปลูก)	ปุ๋ย (กิโลกรัม/ตัน)				
		ไอนามิเนียม ซัลเฟต N	ร็อก ฟอสฟेट P	โพแทสเซียม คลอไรด์ K	กลีเชอร์โริก Mg	โนแรกซ์ B
1 ปี	รองกั้นหกม	-	0.5	-	-	-
	1	0.1	-	-	-	-
	3	0.2	-	-	0.1	-
	6	0.2	-	0.1	-	-
	9	0.3	0.8	0.2	-	.30
	12	0.4	-	0.2	-	-
	รวมทั้งหมดปีที่ 1	-	1.2	1.3	0.5	0.1
2 ปี	15	0.5	-	-	0.3	-
	18	0.5	1.5	0.5	-	.60
	21	1.0	-	1.0	0.3	-
	24	1.5	1.5	1.0	-	-
รวมทั้งหมดปีที่ 2	-	3.5	3.0	2.5	0.5	.60
3 ปี	27	1.5	-	1.0	0.5	-
	31	1.5	3.0	1.0	-	.90
	36	2.0	-	1.0	0.5	-
รวมทั้งหมดปีที่ 3	-	5.0	3.0	3.0	1.0	.90
4 ปี	40	2.5	1.5	1.5	0.5	100
	46	2.5	1.5	1.5	0.5	-
รวมทั้งหมดปีที่ 4	-	5.0	3.0	3.0	1.0	100
5 ปี	52	2.5	1.5	2.0	0.5	.80
	58	2.5	1.5	2.0	0.5	-
รวมทั้งหมดปีที่ 5	-	5.0	3.0	4.0	1.0	.80
6 ปี	ครั้งที่ 1	2.5	1.5	2.0	0.5	.80
	ครั้งที่ 2	2.5	1.5	2.0	0.5	-
รวมทั้งหมดปีที่ 6	-	5.0	3.0	4.0	1.0	.80
ชั้นไป						

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร 2543

การใส่ปุ๋ยและบริเวณที่ใส่ปุ๋ย ซึ่งเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมันอายุต่างๆ เป็นดังนี้

อายุปาล์ม (ปี)	ปุ๋ย N,K และ Mg	ปุ๋ย P
1 – 4 ปี	ใส่บริเวณรอบโคนต้นที่กำจัดวัชพืชแล้ว	ใส่บริเวณรอบโคนต้นที่กำจัดวัชพืชแล้ว
5 – 9 ปี	ใส่บริเวณรอบโคนต้นห่างจากโคนต้น 50 ซม. ถึงบริเวณปลายทางใบ	ใส่บริเวณรอบโคนต้นห่างจากโคนต้น 50 ซม. ถึงบริเวณปลายทางใบ
10 ปีขึ้นไป	ห่ว่านบริเวณระหว่างacco ปาล์มน้ำมัน หรือบนก่องทางใบที่ถูกตัดแต่งที่ได้กำจัดวัชพืชแล้ว	ห่ว่านบนก่องทางใบที่ถูกตัดแต่งที่ได้กำจัดวัชพืชแล้ว

หมายเหตุ (รายละเอียดตามการใส่ปุ๋ย)

ปุ๋ย N ได้แก่ ญูเรีย หรือ แอมโมเนียมชัลเฟล (21 – 0 – 0) N = 21%

ปุ๋ย P ได้แก่ ร็อกฟอสเฟท (0 – 3 – 0) P_2O_5 = 30%

ปุ๋ย K ได้แก่ โพแทสเซียมคลอไรด์ (0 – 0 – 60) K_2O = 60%

ปุ๋ย Mg ได้แก่ กเลเชอร์ไวรด์ MgO = 27%

การปลูกพืชคุณดิน

เพื่อป้องกันและควบคุมการเจริญเติบโตของวัชพืช รวมถึงการชะล้างพังทะลายของดินช่วยปรับโครงสร้างของดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน เกษตรกรนิยมปลูกพืชคุณดินในสวนปาล์มน้ำมันมาก เพราะไม่ต้องใช้แรงงาน และเวลาในการดูแลรักษาพืชคุณดินมากเหมือนการปลูกพืชแซม แต่ถ้าขาดการดูแลรักษาที่ดีก็อาจเกิดโภยได้เช่นกัน

พืชตระกูลถั่วที่ปลูกเป็นพืชคุณในสวนปาล์ม ควรใช้อัตราส่วนประมาณ 1 กิโลกรัม/ไร่ ดังนี้

- ถั่วคาโนโลโนโลนิยม : ถั่วเพอราเรีย : ถั่วเซนโตรซีมา อัตรา 1:1:1
- ถั่วเพอราเรีย : ถั่วเซนโตรซีมา อัตรา 2:3

การใช้ทะlays เปลาคุณดิน

ทะlays เปลา เป็นวัสดุเหลือที่มีปริมาณมาก และมีธาตุอาหารที่มีประโยชน์สามารถใช้เป็นปุ๋ยหรือตัวปรับสภาพดินได้โดยใช้ทะlays เปลา เป็นวัสดุคุณดิน เพื่อป้องกันการชะหนาดิน ช่วยลดการสูญเสียความชื้นจากหน้าดินและใช้เป็นสารอาหารแก่พืช แต่ประโยชน์จะได้รับมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับชนิดของดิน และสภาวะของความชื้นสัมพัทธ์ของบริเวณนั้นด้วย สามารถใช้ทะlays เปลาที่นำมาจากการโดยนำมากองทึ่งไว้ประมาณ 1 เดือน แล้วจึงนำไปวางกระจาภรอบโคนต้น ในอัตรา 150-225 กิโลกรัม/ต้น/ปี รวมกับปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต 2-5 กิโลกรัม/ต้น/ปี รีอคฟอสฟेट 0.7 กิโลกรัม/ต้น/ปี และโพแทสเซียมคลอไรด์ 1.5 กิโลกรัม/ต้น/ปี

การให้น้ำ

ในสภาพพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 1,800 มิลลิเมตร/ปี และมีฤดูแล้งยาวนาน 3-5 เดือน ควรมีการให้น้ำเพิ่มเพื่อเพิ่มผลผลิตทะลายให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเงินทุน ด้วย สำหรับการติดตั้งระบบน้ำค่าวิจารณาดังนี้

- พื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ มีแหล่งน้ำเพียงพอ ควรติดตั้งระบบน้ำแบบน้ำหยด (Drip Irrigation)
- พื้นที่ที่มีแหล่งน้ำมากเกินพอ ควรติดตั้งระบบน้ำแบบไประยน้ำ (Mini Sprinkler)

ธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมัน ต้องการธาตุอาหารที่จำเป็นทั้ง 16 ธาตุเหมือนกับพืชชนิดอื่น ซึ่งแบ่งออก เป็นกลุ่มตามลักษณะความต้องการของปาล์มน้ำมัน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ต้องการใช้ในปริมาณมาก หรือค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับพืชชนิด อื่นๆ ได้แก่ ในโตรเจน โปแตสเซียม ฟอสฟอรัส แมกนีเซียม และ硼อน

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่พืชได้รับจากน้ำและอากาศ ได้แก่ คาร์บอน ไฮโดรเจน และ ออกซิเจน

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ปาล์มน้ำมันไม่ต้องการมากนัก และมักไม่แสดงอาการขาดธาตุ อาหารในдин ทั่วๆ ไป ได้แก่ แคลเซียม กำมะถัน คลอรีน ทองแดง แมงกานีส โนโลบินดินมัม สังกะสี และเหล็ก

อย่างไรก็ตามปาล์มน้ำมันต้องการธาตุอาหารในกลุ่มที่ 1 มากที่สุด ธาตุอาหารทั้ง 5 นี้ มีปฏิกริยาสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีอิทธิพลต่อกระบวนการต่างๆ ซึ่งส่งผลให้มีการเจริญเติบโต และให้ผลผลิตน้ำมันปาล์มในขั้นสุดท้าย

1. ในโตรเจน ในโตรเจนมีผลต่อพื้นที่ใน สีของใบ อัตราการเกิดใบใหม่ และการ ดูดซึมธาตุอาหาร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ในโตรเจนเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของ ต้นปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงอายุ 6 ปี อาหารขาดในโตรเจน มักพบในต้นปาล์มน้ำมัน ที่ปลูกในดินรายตื้นๆ หรือดินที่มีการระบายน้ำเร็ว แก้ไขได้โดยการระบายน้ำก่อนแล้วจึงใส่ ปุ๋ยในโตรเจนตาม และพบในพื้นที่ที่มีหญ้าคาปกคลุมหนาแน่นบริเวณรากของปาล์มน้ำมัน เนื่องจากไปลดการดูดซึมโตรเจนของปาล์มน้ำมัน

อัตราการใส่ในโตรเจนในแต่ละท้องถิ่นขึ้นอยู่กับ อายุ และศักยภาพการให้ผลผลิต และมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ชนิดของดินและสภาพภูมิอากาศ โดยที่ไปแนะนำให้ใส่ในโตรเจน ในอัตรา 1.5–8.0 กิโลกรัมต่๑ตันต่อปีในรูปของแอมโมเนียมชัลเฟต

วิธีใส่ปุ๋ยในโตรเจน ต้นปาล์มน้ำมันขนาดเล็กให้หัววนในโตรเจนรอบๆ โคนต้น ส่วนในปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่ให้ใส่บริเวณระหว่างแคลปาล์มน้ำมัน ควรกำจัดวัชพืชทุกครั้งก่อนใส่ปุ๋ย ไม่ควรใส่ในโตรเจนในปริมาณที่มากเป็นแอบๆ รอบโคนต้น เพราะเป็นการสูญเสียในโตรเจนได้ง่าย และความเข้มข้นของในโตรเจนที่สูงอาจเป็นอันตรายต่อรากได้

ช่วงเวลาที่เหมาะสม ช่วงเวลาของการใส่ในโตรเจนนับว่ามีความสำคัญมากกว่า ธาตุอาหารอื่นๆ เนื่องจากในโตรเจนสูญเสียได้ง่ายจากการระเหิดและการชะล้างของน้ำ บริเวณผิวดินและใต้ดิน ดังนั้นเพื่อลดการสูญเสียจากการระเหิดควรใส่ปุ๋ยเรียบในขณะที่ดินมีความชื้น ไม่ควรใส่มากกว่า 1 กิโลกรัมต่๑ตันในครั้งเดียวกันควรแบ่งใส่หลายครั้ง

ลักษณะอาการขาดในโตรเจน

2. ฟอสฟอรัส มีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ประกอบของเซลล์และการสืบพันธุ์ ทำหน้าที่เป็นตัวรับและถ่ายทอดพลังงานระหว่างสารต่างๆ ในกระบวนการที่สำคัญ เช่น การสังเคราะห์แสง การหายใจ เป็นต้น

ผลกระทบจากการขาดฟอสฟอรัส จะทำให้อัตราการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันต่ำลงในสั้น ลำต้นเล็กและขนาดของหะลายเล็ก ในกรณีที่มีฟอสฟอรัสที่ละลายน้ำได้ในดินมากเกินไป ซึ่งมักพบในดินทรายจะเป็นสาเหตุทำให้ขาดธาตุทองแดง และสังกะสีในปาล์มน้ำมันได้

การขาดธาตุฟอสฟอรัสอาจเกิดจากในดินมีฟอสฟอรัสน้อย หรือฟอสฟอรัสจากอินทรีย์ต่ำๆ หรือหญ้าค้าขึ้นมาก ซึ่งสังเกตการขาดฟอสฟอรัสร่องปาล์มน้ำมันได้จากการต้นหญ้าที่ขึ้นในบริเวณดังกล่าวมีสีม่วงในใบล่าง

อัตราการใส่ฟอสฟอรัส ในปาล์มน้ำมันเล็กอยู่ไม่เกิน 3 ปี ควรใส่ฟอสฟอรัสที่ละลายน้ำได้ดี เช่น ทิรบเปลซูปเปอร์ ฟอสเฟต (TSP) หรือ ไดแอมโนเนียมฟอสเฟต (DAP) หรือหินฟอสเฟตที่มีคุณภาพดีละลายน้ำได้สูง ส่วนปาล์มน้ำมันใหญ่ใช้หินฟอสเฟต เพราะมีความเหมาะสมในด้านการจัดการดิน และด้านเศรษฐกิจ

วิธีใส่ฟอสฟอรัส ในปาล์มน้ำมันเล็กให้หัว่านบริเวณรอบโคนต้นหรือรอบทรงพุ่ม ส่วนปาล์มน้ำมันต้นใหญ่ให้ใส่ระหว่างแฉะ

ช่วงเวลาการใส่ฟอสฟอรัส ควรใส่ช่วงที่มีฝนตกเพียงพอ หรือดินมีความชื้นพอที่รากพืชจะดูดฟอสฟอรัสไปใช้ประโยชน์

ลักษณะอาการขาดฟอสฟอรัส

3. โปแตสเซียม โปแตสเซียมมีส่วนช่วยให้ปาล์มน้ำมันทนทานต่อความแห้งแล้ง และโรค การได้รับโปแตสเซียมในปริมาณที่เหมาะสม ช่วยให้หลาຍปาล์มน้ำมันมีขนาดใหญ่ และจำนวนเพิ่มขึ้น ในดินทรายและดินพรุมักมีปัญหาขาดโปแตสเซียมอย่างรุนแรง ทำให้การเจริญเติบโต และผลผลิตปาล์มน้ำมันลดลง

อาการขาดโปแตสเซียม ลักษณะอาการขาดโปแตสเซียมค่อนข้างแปรปรวน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และชนิดของพันธุ์ อาการที่พบโดยทั่วไป คือ

1) ลักษณะเป็นจุดสีส้มตามใบ บางครั้งพบรูปเป็นจุดสีเหลืองซีด อาการเริ่มแรกจะเป็นจุดเหลืองซีดรูปร่างจุดไม่แน่นอนพบรูปในใบย่อยของทางใบล่าง เมื่ออาการรุนแรงจุดเหลืองจะเปลี่ยนเป็นสีส้ม อาการรุนแรงมากขึ้นจุดเนื้อเยื่อตายตรงส่วนกลางของจุดสีส้ม และถ้าพบว่าใบปาล์มน้ำมันทางใบล่างมีลักษณะอาการจุดส้มดังกล่าว แต่แสดงอาการเพียงต้นเดียวในขณะที่ต้นข้างเคียงไม่แสดงอาการให้พิจารณาว่าอาจจะเป็นผลทางพันธุกรรมมากกว่าอาการขาดรากไปแพตสเชียม

2) อาการใบเหลืองหรือกลางทรงทุ่มเหลือง มักพบในเดือนพฤษภาคมและเดือนกันยายนหรือเดือนพฤษภาคมและเดือนกันยายน เนื่องจากสภาพอากาศที่ขาดน้ำอย่างรุนแรง ในเดือนพฤษภาคมและเดือนกันยายนจะมีอุณหภูมิสูงและมีลมแรง ทำให้ใบเสียหายและเสื่อมสภาพ สาเหตุอาจมาจากการขาดรากไปแพตสเชียมรุนแรงจะพบในเดือนพฤษภาคมและเดือนกันยายน แต่ในเดือนกันยายนจะลดลงและหายไป

3) อาการตุ่มแพลสีส้ม อาการเริ่มแรกจะมีลักษณะเป็นแคนสีเขียวมะกอกในใบย่อยของทางใบล่างของปาล์มน้ำมัน เมื่ออาการขาดรากไปแพตสเชียมรุนแรง สีจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองส้ม น้ำตาลอมส้ม และตายในที่สุด

4) แคนใบขาว มีลักษณะคล้ายแท่งดินสอ มักพบตรงส่วนกลางของใบย่อยปาล์มน้ำมันอายุ 3-6 ปี อาการนี้อาจมีสาเหตุมาจากความไม่สมดุลของธาตุอาหารเนื่องจากปาล์มน้ำมันได้รับไนโตรเจนมากไปหรือได้รับไนโตรเจนน้อยไป

การใส่ไปแพตสเชียมคลอร์ไดค์ควรอยู่ในช่วง 1-5 กิโลกรัมต่อตันต่อปี ขึ้นอยู่กับอายุของต้นปาล์มน้ำมัน ชนิดของดิน และผลผลิตที่ต้องการ ซึ่งการตอบสนองต่อการใส่ไปแพตสเชียมจะลดลงถ้าปาล์มน้ำมันได้รับแสงแดดร่มไม่เพียงพอ เนื่องจากปลูกปาล์มน้ำมันแน่นมากเกินไป

การใส่ปोแทสเซียมสามารถใส่ในขณะเดินแห้งได้ การสูญเสียปอแทสเซียมส่วนใหญ่เกิดจากการฉ้ำล้างจากหน้าดิน การลดการสูญเสียสามารถทำได้โดยการห่วงว่าน้ำปอแทสเซียมรอบๆ ต้นปาล์มน้ำมันเล็กน้อยที่กำจัดวัชพืช ส่วนปาล์มน้ำมันใหญ่ให้ห่วงปอแทสเซียมระหว่างแคลหรือบริเวณทางใบที่นำมากองระหว่างแคล

4. แมgnีเซียม อาการขาดแมgnีเซียม มักพบในบริเวณพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันโดยเฉพาะในดินทราย และดินกรด หรือดินทรายและดินกรดที่หน้าดินถูกชะล้างสาเหตุอาจเกิดจากต้นปาล์มน้ำมันไดรับปอแทสเซียมมากเกินไปก็ได้ อาการขาดแมgnีเซียมพบที่ใบย่อยของทางใบล่างโดยใบจะมีสีเขียวชี้ดและเปลี่ยนเป็นสีเหลืองส้ม มักเรียกอาการนี้ว่า “ทางใบส้ม” อาการในระยะแรก ใบมีสีชี้ดคล้ายสีเขียวมะกอก เมื่ออาการรุนแรงขึ้นสีจะเปลี่ยนจากเหลืองเป็นเหลืองเข้ม และแห้งในที่สุด

การแก้อาการขาดแมgnีเซียมที่รุนแรง ให้ใส่กีซอโรฟ์ ($MgSO_4$) 2–5 กิโลกรัมต่อต้น แบ่งใส่ 2 ครั้งต่อปี สำหรับการดูแลรักษาทั่วๆ ไป ควรใส่ 0.5–1.5 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี โดยห่วงรอบๆ โคนต้นบริเวณที่มีการกำจัดวัชพืชแล้ว ต้นปาล์มน้ำมันใหญ่ควรใส่บริเวณระหว่างแคล หรือบริเวณกองทางใบปาล์ม ส่วนพื้นโดยไม่ควรห่วงว่านในบริเวณระหว่างแคลไม่ควรใส่โดยไม่กำจัดวัชพืช และควรใส่แมgnีเซียมก่อนการใส่ปอแทสเซียม ประมาณ 2 สัปดาห์

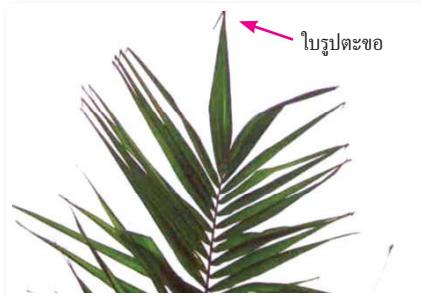

ลักษณะอาการขาดแมgnีเซียม

5. โบรอน เป็นธาตุที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันมาก ลักษณะอาการขาดโบรอนจะทำให้ปาล์มน้ำมันมีรูปร่างผิดปกติ เช่น ในเปลี่ยนเป็นรูปตะขอ ใบเล็ก ใบย่น และใบผิดรูปร่าง นอกจากนี้ใบยังเปราะ มีสีเขียวเข้ม ลักษณะอาการที่เริ่มชาจะทำให้ใบสั้นโดยเฉพาะใบยอด การขาดโบรอนอาจเกิดจากการใส่ปุ๋ยในโตรเจนไปแต่เลเซียม และแคลเซียมมากเกินไป

โดยทั่วไปจะใส่โบแรกซ์ 50 กรัมต่อต้นต่อปีให้กับปาล์มน้ำมัน ในปีที่ 4-6 จะเพิ่มเป็น 100 กรัมต่อต้นต่อปี ในกรณีที่ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตสูงจะมีการใส่โบรอนไปเรื่อยๆ โดยใส่ในบริเวณรอบโคนต้น ปริมาณความต้องการธาตุอาหารของปาล์มน้ำมันแปรปรวน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพันธุ์ สมบัติของดิน และสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนระยะเวลาปลูก

ลักษณะอาการขาดโบรอน

โรคปาล์มน้ำมัน

โรคที่มักจะเกิดขึ้นกับต้นปาล์มน้ำมันที่สำราญ คือ

1. โรคก้านทางใบบิด (Crown disease)

สาเหตุ ยังไม่ทราบแน่ชัด เข้าใจว่า เกิดจากพัณธุกรรมหรืออาจเกิดจากความไม่สมดุลของธาตุอาหาร โดยเฉพาะธาตุในไตรเจน และแมgnีเซียม พูบมากกับปาล์มน้ำมันในแปลงปลูกอายุ 1-3 ปี เป็นโรคที่พบเสมอ แต่เมื่อปาล์มอายุมากขึ้น อาการของโรคหายไปได้เอง

ลักษณะอาการ เกิดแพลงเน่าบริเวณใบยอด เมื่อยอดเจริญทางยอดคลื่อกบบริเวณที่เคยเป็นผลเน่าใบอย่างแห้งผีกษาดไป ก้านทางบริเวณนี้จะเหลือแต่ตอ ก้านทางส่วนนี้จะหักโค้งลง เมื่อต้นปาล์มน้ำมันสร้างยอดใหม่ก็จะแสดงอาการเช่นนี้ จนบางครั้งทางจะหักล้มโดยไม่แสดงอาการเน่าก่อน

2. โรคยอดเน่า (Spore rot)

สาเหตุ ยังไม่ทราบแน่ชัด แต่จากการแยกหาเชื้อ สาเหตุจะพบเชื้อราก *Fusarium sp.* และแบคทีเรีย *Erwinia sp.*

ระบาดมากในช่วงฤดูฝน ส่วนมากจะพบกับปาล์มน้ำมัน อายุ 1-3 ปี ในสภาพน้ำขังจะพบโรคนี้มาก

ลักษณะอาการ โคนยอดจะเน่า ระยะแรกแพลงมีลักษณะตาล ต่อมากจะขยายทำให้ใบยอดเน่าแห้งสามารถดึงหลุดออกได้

การป้องกันกำจัด ป้องกันแมลงอย่างที่มากดกินบริเวณยอด ถ้าพบโรคในระยะแรกตัดส่วนที่เป็นโรคออกให้หมด แล้วฉีดพ่นด้วยยาฆ่าเชื้อราก เช่น ไทแรม อาลีแอท

3. โรคทะลายเน่า (Marasmius ruch rot)

สาเหตุ เชื้อราก (*Marasmius sp.*)

ลักษณะอาการ บนทะลายปาล์มน้ำมัน ก่อนจะสุกจะพบเด่นไปลักษณะของเชื้อขึ้นระหว่างผลและเจริญเข้าไปในผล ทำให้เปอร์เซ็นต์กรดไขมันอิสระเพิ่มขึ้น ผลเน่าเป็นลักษณะตาลดำ มีลักษณะนุ่ม ถ้ามีสภาพเหมาะสมชั้นมาก เชื้อจะสร้างดอกเห็ดบนทะลาย

โรคทะลายเน่า

การป้องกันกำจัด กำจัดทະลายที่แสดงอาการออกไข่มด รวมทั้งช่องดอกตัวเมียที่ผสมไม่ดี เศษซากเกสรตัวผู้ที่แห้ง ตัดส่วนที่เป็นโรคแล้วฉีดพ่นด้วยสารเคมี เช่น antigoterzan, หรือ antracol

4. โรคลำต้นส่วนบน嫩芽

สาเหตุ รายงานจากต่างประเทศพบว่า เกิดจากเชื้อร้า *Philinus sp.* ร่วมกับ *Ganoderma sp.*

ลักษณะของอาการ พบร่วงส่วนของลำต้นจากยอดประมาณ 0.5 เมตร จะหัก พบร่องแปรสภาพต้นอายุ 9 ปี เมื่อผ่าดูพบว่า เชื้อเข้าทางฐานของก้านทาง ทำให้เกิดอาการเน่า บกพร่องลำต้น ในขณะที่ตาและรากแสดงอาการปกติ

การป้องกันกำจัด เพาทำลายต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค อย่าเคลื่อนย้ายต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคผ่านไปในแปลงที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ในกรณีที่พบอาการใหม่ๆ ตากส่วนที่เป็นโรคออกแล้วทบทวนริเวณผลัดด้วนสารป้องกันและกำจัดโรคพืช

แมลงศัตรุปาล์มน้ำมัน

ด้วงแรด เป็นแมลงศัตรุที่สำคัญของปาล์มน้ำมันในภาคใต้ปัจจุบันมีการโค่นล้มต้นปาล์มอายุมาก และปลูกทดแทนทำให้มีแหล่งขยายพันธุ์ของด้วงแรดมากขึ้น และเข้าทำลายต้นปาล์มที่ปลูกใหม่ ตั้งแต่ต้นปาล์มน้ำมันขนาดเล็กจนถึงปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิต การเกิดวัวตภัย เช่น พายุ ทำให้ต้นมะพร้าวและปาล์มน้ำมันล้มตาย ก็เป็นแหล่งขยายพันธุ์ของด้วงแรดในเวลาต่อมา

ลักษณะการทำลาย

เฉพาะตัวเต็มวัยเท่านั้นที่เป็นศัตรุปาล์มน้ำมันโดยบินเข้าไปกัดเจาะโคนทางใบทำให้หักหรือกัดขาดทำลายยอดอ่อน ทำให้ทางใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์ มีรอยขาดแห้งเป็นริ้วๆ คล้ายรูปสามเหลี่ยม ถ้าโคนทำลายมากจะทำให้ใบที่เกิดใหม่ แคระแกร็น หรือเป็นเหตุให้เกิดโรคยอดเน่า จนสิ่งตายได้

แหล่งขยายพันธุ์ด้วยแรด

แหล่งขยายพันธุ์ด้วยแรดได้แก่ ชาากเน่าเปื่อยของลำต้น หรือตอของต้นปาล์มน้ำมัน ชาากทะลายปาล์ม กองมูลสัตว์เก่า กองปุ๋ยคอก กองขยะมะพร้าว กองกาภเมล็ดกาแฟ กองขยะ เป็นต้น

การป้องกันกำจัด

โดยวิธีเขตกรรม กำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดย

1. เพาหรือฝังชาากลำต้นหรือตอของปาล์มน้ำมัน
2. เกลี้ยกองชาากพืช กองมูลสัตว์ ให้กระจายออก โดยมีความสูงไม่เกิน

15 เชนติเมตร

3. ถ้ามีความจำเป็นต้องกองชาากพืชหรือมูลนา闷กิน 2-3 เดือน ควรหมั่นเพลิกกลับกองเพื่อตรวจสอบไข่หนอน ดักแท้ ตัวเต็มวัย เพื่อกำจัดเสีย

โดยวิธีกล หมั่นทำความสะอาดบริเวณโคนทางใบยอดอ่อน หากพบรอยแพลงเป็นใช้เหล็กแหลมแทงด้วยแรดเพื่อกำจัด และใส่สารฆ่าแมลงป้องกันด้วยเข้ามาระวังไว้

โดยใช้สารฆ่าแมลง ใช้ Phuradan 3% อัตรา 200 กรัม/ต้น ใส่ร่องยอดอ่อน และซอกโคนทางใบจัดออกนา หรือใช้สาร Sevin 85% WP ผสมเข้าด้วยในอัตราสารฆ่าแมลง 1 ส่วนต่อไข่เลือย 3 ส่วน ใส่ร่องยอดอ่อน ซอกโคนทางใบเดือนละ 1 ครั้ง หรือใช้ลูกเหม็นอัตรา 6-8 ลูกต่อต้น โดยใส่ไว้ที่ซอกโคนทางใบ

โดยชีววิธี ในธรรมชาติจะมีเชื้อรากเขียวและเชื้อไวรัสช่วยทำลายหนอนด้วยแรด โดยผสมชาากเน่าเปื่อยของพืช ขี้วัว ขุยมะพร้าว กาแฟ และไข่เลือย ผสมคลุกกันเพื่อให้ด้วยแรงมาระวังไว้ และขยายพันธุ์จนถูกเชื้อรากเข้าทำลายและตายในที่สุด

ด้วงกุหลาบ เป็นศัตรุพืชสำคัญชนิดหนึ่งของต้นปาล์มน้ำมันขนาดเล็ก ซึ่งบायไปปลูกในแปลงใหญ่ โดยด้วงจะกัดกินใบในช่วงเวลากลางคืน ถ้ารุนแรงจะทำให้ปาล์มน้ำมันโกรธันชักการเจริญเติบโต จนพบมากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

การป้องกันกำจัด

ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl (Sevin 85%) WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ Carbasulgan (Posse 20% EC) อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อ น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุก 7-10 วัน

สัตว์คัตตูรูปปาล์มน้ำมัน

สัตว์ที่ทำความเสียหายให้กับปาล์มน้ำมัน ส่วนมากเป็นสัตว์ที่มีลักษณะอยู่ในป่าธรรมชาติ มาก่อน สัตว์ที่เป็นคัตตูรูปปาล์มน้ำมัน เช่น หนูพุกใหญ่ หนูท้องขาว เม่น กระแตธรรมชาติ นกชุมทอง หมูป่า อีเห็น และที่พบมากคือ หนู

การป้องกันกำจัดหนู โดยไม่ใช้สารเคมี

- การล้อมรั้ว ปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 1-3 ปี ควรล้อมห่างโคนต้น ประมาณ 15 เซนติเมตร โดยใช้เสาไม้ไผ่ 4 เสาปักเป็นหลักยึดรั้วติดข่าย ให้มั่นคง ความสูงของรั้ว 45 เซนติเมตร

- การล้อมตี ใช้คนหลายคนช่วยกัน วิธีนี้ช่วยลดปริมาณหนูลงระยะหนึ่ง ถ้าจะให้ได้ผลดี จะต้องทำบ่อยๆ ครั้ง ข้อเสียคือ เปลืองแรงงาน และเวลา多く

- การดัก เช่น กรงดัก กับดัก หรือ เครื่องมือดักหนูจะให้ผลดีในเนื้อที่จำกัด เหรียญ ดักควรคำนึงว่าสัตว์ชนิดที่ต้องการดักมีความคุ้นเคยหรือต้องการอาหารชนิดใดมีมากน้อย เพียงใด

- การเขตกรรม โดยหมั่นงานหญ้าบริเวณโคนต้นปาล์มอย่าให้มีหญ้าขึ้นรก เพราะเป็นที่หลบอาศัยที่ดีของสัตว์คัตตูรูปปาล์มน้ำมัน

- การยิง ใช้ในกรณีสัตว์คัตตูรูปปาล์มเป็นสัตว์ใหญ่ เช่น หมูป่า เม่น ช้างป่า
- การอนุรักษ์สัตว์คัตตูรูปปาล์มน้ำมัน เช่น งู พังพอน เหยี่ยว นกเค้าแมว และนกแก๊ก ควรสงวนไว้ให้สมดุลกับธรรมชาติ

การเก็บเกี่ยวผลพลัตปาล์มน้ำมัน

การเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มสอด เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญที่สุดในการเพิ่มผลผลิตน้ำมันปาล์มต่อไป เจ้าของสวนปาล์มต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตทะลายปาล์มสอดที่สุกพอต่อเข้าโรงงาน เพื่อให้ได้น้ำมันปาล์มทั้งปริมาณและคุณภาพสูงสุดต่อไป จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเก็บเกี่ยวเพื่อนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1. เก็บเกี่ยวทะลายผลปาล์มสอดในระยะที่สุกพอตี คือ ระยะที่ผลปาล์มมีผิวเปลือกนอกเป็นสีส้มสด และเริ่มมีผลร่วงหล่นจากทะลายปาล์มร่วงที่โคนต้นไม่น้อยกว่า 10 ผลต่อทะลาย
2. รอบของการเก็บเกี่ยวในช่วงผลปาล์มออกซุกควรจะอยู่ในช่วง 7–10 วัน
3. รอบการเก็บเกี่ยวในช่วงมีผลผลิตน้อย ควรเก็บเกี่ยว 14–21 วันต่อรอบ
4. ผลปาล์มสูกร่วงที่หอยูงบริเวณโคนปาล์มน้ำมัน และที่ค้างในกาบทัน ควรเก็บออกมาใช้ immediatly
5. ก้านทะลายควรตัดให้สั้นโดยต้องให้ติดกับทะลาย
6. พยายามให้ทะลายปาล์มซอกซ้าน้อยที่สุด

อุปกรณ์เก็บเกี่ยว

1. ต้นปาล์มน้ำมันอายุ 3–5 ปี ขอแนะนำให้ใช้เลี่ยมด้ามเหล็กที่มีขนาดหน้าเลี่ยมกว้าง 3.5 นิ้ว และมีความยาวเลี่ยมประมาณ 2.50–3.00 เมตร ตัดทะลายปาล์มจากต้น

2. ต้นปาล์มน้ำมันอายุ 8–9 ปี ขอแนะนำให้ใช้เลี้ยงด้ามเหล็กมีขนาดหนากว้าง 4.5 นิ้ว และมีความยาวด้ามเลี้ยง ประมาณ 2.00–3.00 เมตร ตัดทะลายปาล์มจากต้น

3. ต้นปาล์มน้ำมันสูงมากกว่า 4 เมตรขึ้นไป การเก็บเกี่ยวด้วยเลี้ยงจะทำได้ยาก จำเป็นต้องใช้เดียวด้ามยาวดัดทะลายปาล์มจากต้น วัสดุที่ใช้ทำด้ามเดียว คือ ไม้ไผ่ หรือ อาจใช้อลูมิเนียมซึ่งมีน้ำหนักเบา แต่ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยังไม่ดีเท่าไม้ไผ่ แต่มีความคงทนมากกว่า

4. ทะลายผลปาล์มสดที่เลี้ยงหรือเดียวตัดลงมา จากต้น ถ้ามีก้านทะลายยาว ควรใช้ขวนตัดให้สั้น ไม่เกิน 2 นิ้ว

การรวบรวมผลปาล์มสดส่งขายก็มีความสำคัญ เช่นกัน ควรพิจารณาดังนี้

1. ต้องแต่งซ่องทางลำเลียงระหว่างแคลปปาล์มในแต่ละแปลงให้สะดวกในการลำเลียง และตรวจสอบทะลายปาล์มที่ตัดแล้วเพื่อรวบรวมต่อไป

2. รวบรวมผลปาล์มน้ำมันที่เป็นทะลาย และลูกร่วงให้เป็นกองในที่ว่างโคนต้น ควรเก็บผลปาล์มร่วงใส่ภาชนะ เช่น ตะกร้า เง่งหรือกระสอบ

3. การเก็บรวบรวมผลปาล์ม ควรลดจำนวนครั้งในการเคลื่อนย้ายทะลายปาล์มเพื่อลดการซอกซ้ำ และบาดแผลของผลปาล์ม

4. ทำความสะอาดผลปาล์มที่เปื้อนดิน หรือเศษหิน ดินทราย และไม้กากหุ้มทะลายออกก่อน

5. ต้องรีบส่งผลปาล์มไปยังโรงงานภายใน 24 ชั่วโมง

สรุป

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ สามารถปลูกได้ในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง พังงา สุราษฎร์ธานี กระนี่ ตรัง ศรีสะเกษ ยะลา ปัตตานี ในภาคตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สาระแก้ว และปราจีนบุรี และในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ หนองคาย ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามอัตราการเพิ่มของประชากรและการพัฒนาประเทศ การเพิ่มปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มให้มากขึ้นสามารถทำได้โดยการเพิ่มปริมาณพื้นที่ปลูกและเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น แต่การเพิ่มพื้นที่ปลูก มีข้อจำกัดหลายประการ ฉะนั้นการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น จึงมีความสำคัญยิ่ง เกณฑ์การคุณมีเกณฑ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันด้วย ดังนี้

สภาพที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน

- อุณหภูมิ $20-30^{\circ}\text{C}$
- แสงแดดอย่างน้อย 5 ชั่วโมงต่อวัน
- ความชื้นสัมพัทธ์ของบรรยากาศในรอบปีเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 75%
- มีการกระจายตัวของฝนสม่ำเสมอประมาณ $1,800-2,000 \text{ มม./ปี}$
- มีสภาพแล้งไม่เกิน 3 เดือน
- ดินร่วนถึงดินเหนียว มีหน้าดินลึก $75-100 \text{ เซนติเมตร}$
  - * pH $4.0 - 6.0$ – สูงกว่าระดับน้ำทะเลไม่เกิน 500 เมตร
  - * มีความลาดชันไม่เกิน 12% - ดินมีการระบายน้ำดีปานกลาง

- พันธุ์ เทเนอร์ (D x P)
- ระยะปลูก สามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะ $9 \times 9 \times 9$ เมตร
- ถูปลูก ตันฝน เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน
- อายุกล้าประมวล 8 – 12 เดือน
- การใส่ปุ๋ย
  - * ใส่ในช่วงที่ปลูกต้องการ
  - * ใส่บริเวณที่รากปาล์มน้ำมันดูดไปใช้ได้มากที่สุด
  - * ใส่เมื่อдинมีความชื้นเพียงพอ
  - * อัตราที่แนะนำ
    - แม่งใส่ 3 ครั้ง/ปี สัดส่วน 50 : 25 : 25
    - ใส่ต้นฝน กลางฝน และปลายฝน
    - แม่งใส่ 2 ครั้ง/ปี สัดส่วน 60 : 40 ใส่ต้นฝน – ปลายฝน
- การปลูกพิชคลุ่ม เพื่อป้องกันและควบคุมวัชพืช และการชะล้างหน้าดิน และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน
- การให้น้ำ เมื่อปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 1,800 มิลลิเมตร/ปี และฝนแล้งนานเกิน 3 – 5 เดือน
- ควรป้องกันและกำจัดศัตรูปาล์ม เช่น หนู เมื่อพบเห็น
- การเก็บเกี่ยวผลปาล์ม เมื่อถึงอายุเก็บเกี่ยว ทุก 7 – 20 วัน หรือ เมื่อปาล์มสุกพอดี

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2552. การปลูกปาล์มน้ำมัน. ฝ่ายโรงพิมพ์ สำนักพัฒนาการ
ถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร. 31 หน้า

ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎรธานี. 2548. คู่มือปาล์มน้ำมัน ชุดที่ 1. ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน
สุราษฎรธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 กรมวิชาการเกษตร. 34 หน้า
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระนี่. 2552. ปาล์มน้ำมัน

โรงเรียนปาล์มน้ำมันเพื่อเกษตรรังหัวดกระนี่. กรมส่งเสริมการเกษตร. 110 หน้า
กรมวิชาการเกษตร. 2543. คู่มือการผลไม้ปุ๋ยเคมีสูตรต่างๆ ใช้เอง เอกสารวิชาการ
ด้านปัจจุบัน 81 หน้า

ຄມະຜູ້ຈັດທຳ

ທີ່ປຶກຂາ

ນາຍສມ່າຍ ບຣິພັນຍົງ

ຜູ້ອໍານວຍກາຮຽນຢືນເລີ່ມແລ້ວພັນນາອາຊີ່ພກາເກະຕາ
ຈັງຫວັດກະບົບ (ພື້ສວນ)

ຂໍ້ມູນລວິຫາການ

ນາຍສມ່າຍ ບຣິພັນຍົງ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາຫຳນາມຸກາພື້ເຄີ່ມ

ນາຍລໍາເຮີງ ປານຄົງ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາຫຳນາມຸກາ

ນາຍຄະຮົງຄົກ ແກ້ວພິພັນ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາຫຳນາມຸກາ

ນາຍກິຕໍຕົ່ນພົງກົນ ວົງຄົ່ງເລີ່ມ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາຫຳນາມຸກາ

ນາຍສມ່າຍທົ່ງ ແກ່ນເຄີ່ມ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາປົງບັດກິກາ

ນາຍຄະຮົງກົກ ບຣິບູຮຸນ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາປົງບັດກິກາ

ຜູ້ປະສານງານ

ນາຍຄະຮົງກົກ ບຣິບູຮຸນ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາປົງບັດກິກາ

นางສາວີຈິວນຸ້ງ ຖຸ່ມຍິ່ງຍິ່ງ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາ

นางສາວວຽດຕັນ ເກີຍຕິມາ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາ

ອອກແບບປັກ/ເນື້ອຫຼ/ກາພ

ນາຍຄະຮົງກົກ ບຣິບູຮຸນ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາປົງບັດກິກາ

นางສາວີຈິວນຸ້ງ ຖຸ່ມຍິ່ງຍິ່ງ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາ

นางສາວວຽດຕັນ ເກີຍຕິມາ

ນັກວິຫາກາຮັດເລີ່ມກາເກະຕາ

คู่มือปาล์มน้ำมัน

โรงเรียนปาล์มน้ำมันเพื่อเกษตรกร จังหวัดกระนี่
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวกรรมการเกษตรจังหวัดกระนี่(พีชสวน)
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

